

Jak tu

KIEDYŚ WYGLĄDAŁO

MIEJSCOWOŚCI GMINY REŃSKA WIEŚ NA DAWNYCH POCZTÓWKACH

Wie es hier ..

FRÜHER WAR

DÖRFER DER GEMEINDE REINSCHDORF AUF ALTEN POSTKARTEN

Dorfpartie u. Geschäft A. Romanek

St.-Jösel-Stift

Backerei u. Warenhandlung R. ...

Kirche

REDAKCJA/REDAKTION
Tomasz H. Kandziora

TŁUMACZENIE/ÜBERSETZUNG
Biuro tłumaczeń SKRIVANEK Sp. z o.o

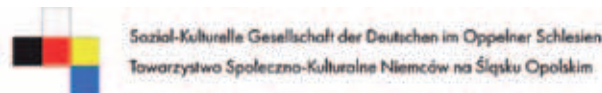
PROJEKT I SKŁAD/DRUCKSATZ UND PROJEKT
Wydawnictwo Alia-Media
tel. 609 547 182 · aliamedia.wydawnictwo@gmail.com
www.aliamedia.pl

NAKLAD/AUFLAGE
500 egz./St.

REŃSKA WIEŚ/REINSCHDORF 2021

Wydane staraniem Zarządu Gminnego TSKN na Śląsku Opolskim w ramach projektu VDG „Begegnungsstättenarbeit 2021” finansowanego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych RFN oraz Gminę Reńska Wieś w ramach zadania „Wspieranie działalności mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego”.

Herausgegeben auf Initiative des Gemeindevorstands der Sozial-Kulturellen Gesellschaft der Deutschen im Oppelner Schlesien im Rahmen des vom Bundesministerium des Innern der BRD finanzierten Projekts des VDG „Begegnungsstättenarbeit 2021“ sowie der Gemeinde Reinschdorf (im Rahmen der Aufgabe „Unterstützung der Aufgaben zugunsten der nationalen und ethnischen Minderheiten und der Regionalsprache“).

Gmina
Reńska Wieś

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Szanowni Państwo,

nasza rzeczywistość i otoczenie, w którym żyjemy zmieniają się na naszych oczach każdego dnia. Często niektórych miejsc i obiektów uwiecznionych na pocztówkach czy zdjęciach sprzed stu lat, dziś nie sposób już umiejscowić czy rozpoznać. A warto. Składają się one bowiem na naszą „mapę pamięci” – ważną część składową naszej tożsamości kulturowo-etnicznej, pozwalającą nam odpowiedzieć sobie na pytanie „kim jesteśmy?” i jakie są nasze korzenie. Znając bowiem historię lokalną, umiając umiejscowić i rozpoznać ważne dla naszej historii miejsca i obiekty, budujemy własną tożsamość i wzmacniamy korzenie nasze i naszej społeczności lokalnej.

To ważne dziedzictwo czasów, gdy nasze miejscowości i region rozwijały się w ramach państwa niemieckiego, warte jest upowszechnienia czy promocji. Piękne kościoły, liczne budynki szkolne, tętniące życiem dwory i pałace, budynki użyteczności publicznej, prosperujące przedsiębiorstwa, dworce kolejowe – to wszystko powstawało w „niemieckich czasach” stanowiąc o wysokim poziomie cywilizacyjnego rozwoju tych ziem. Warto to sobie uświadomić, szczególnie gdy mijamy te obiekty – dziś czasami pełniące inne funkcje i znajdujące się w różnym stanie. Możemy być dumni z tego dziedzictwa, o które troska jest naszym zobowiązaniem.

Być może w tej publikacji nie umieszczono wszystkich znanych Państwu pocztówek, czy wizerunków ciekawych obiektów. Być może przy niektórych popełniono jakiś błąd w opisie. Z przyjemnością przyjmiemy podpowiedzi, czy krytykę oraz dodatkowe, nieznanne nam materiały – mogą posłużyć do kolejnych publikacji. Niektórzy pewnie chętnie zobaczyliby obok historycznych wizerunków obiektów, również te współczesne (jeśli budynek istnieje). To już jednak pozostawiamy własnym poszukiwaniom z naszą publikacją w rękę.

Zapraszamy Państwa w podróż do czasów, które minęły i miejsc, o których pamięć przeminąć nie powinna.

Tomasz H. Kandziora

Meine Damen und Herren,

unsere Realität und die Umgebung, in der wir leben, verändern sich täglich vor unseren Augen. Oft sind einige der Orte und Gebäude, die auf Postkarten oder Fotos von vor hundert Jahren verewigt wurden, nicht mehr auffindbar oder erkennbar. Doch es lohnt sich dies zu tun. Sie bilden unsere „Erinnerungskarte“ – einen wichtigen Bestandteil unserer kulturellen und ethnischen Identität. Sie ermöglichen uns die Beantwortung der Frage „Wer sind wir?“ und was sind unsere Wurzeln. Wenn wir die lokale Geschichte kennen und in der Lage sind, Orte und Gebäude, die für unsere Geschichte wichtig sind, zu lokalisieren und zu identifizieren, schaffen wir unsere eigene Identität und stärken so unsere Wurzeln und die unserer lokalen Gemeinschaft.

Dieses wichtige Erbe aus der Zeit, als sich unsere Städte und unsere Region als Teil des deutschen Staates entwickelten, ist es wert, bekannt gemacht und gefördert zu werden. Wunderschöne Kirchen, zahlreiche Schulgebäude, prachtvolle Herrenhäuser und Paläste, öffentliche Gebäude, florierende Unternehmen, Bahnhöfe – all das entstand in der „deutschen Zeit“ und zeugt von einem hohen zivilisatorischen Entwicklungsstand dieser Region. Es ist lohnenswert, sich dies bewusst zu machen, vor allem wenn wir an diesen Gebäuden vorbeigehen, die heute manchmal andere Aufgaben erfüllen und sich in unterschiedlichem Zustand befinden. Wir können stolz auf dieses Erbe sein, dessen Pflege unsere Pflicht ist.

Vielleicht enthält diese Publikation nicht alle Postkarten oder Abbildungen der Ihnen bekannten interessanten Objekte. Vielleicht haben einige von ihnen einen Beschreibungsfehler.

Wir freuen uns über Anregungen oder Kritik sowie über zusätzliches, unbekanntes Material – es kann für zukünftige Veröffentlichungen dienen. Einige möchten wahrscheinlich nicht nur historische Bilder der Gebäude sehen, sondern auch aktuelle (falls die Gebäude existieren). Wir überlassen dies jedoch Ihrer eigenen Suche mit unserer Veröffentlichung in der Hand.

Wir laden Sie ein zu einer Reise in vergangene Zeiten und an Orte, die nicht vergessen werden sollten.

Tomasz H. Kandziora

Dębowa

Dembowa

w latach 1936-1945
Eichungen

Krzanowitz-Dembova, Kr. Cosel, O.-S.

Prawe górne pole: Gospoda „Pod dwoma Lipami” pana Sekuly w Długomiłowicach (dziś sklep przy DK45).
Prawe dolne pole: Plebania w Długomiłowicach (budynek nie istnieje, został przebudowany).
Lewe dolne pole: Pałacyk w Dębowej (budynek istnieje, własność prywatna).
Lewe górne pole: Sklep kolonialny Lazarów w Dębowej (budynek przebudowany, istnieje współcześnie, własność prywatna).

Bereich oben rechts: Gasthaus „Zu den zwei Linden” von Herrn Sekula in Krzanowitz/Langlieben (heute ein Geschäft an der Fernstraße DK45).
Bereich unten rechts: Pfarrhaus in Krzanowitz/Langlieben (das Gebäude existiert nicht, es wurde umgebaut).
Bereich unten links: Schloss in Dembowa (das Gebäude existiert, in Privatbesitz).
Bereich oben links: Colonialwarengeschäft der Familie Lazar in Dembowa (umgebaut, existiert weiterhin, in Privatbesitz).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych / Kopie aus privaten Sammlungen)

Prawe górne pole: Gospoda Kaduka (budynek współcześnie mocno przebudowany, własność prywatna).
Prawe dolne pole: Kapliczka przy ul. Głównej (istnieje współcześnie).
Lewe dolne pole: Szkoła (budynek istnieje obecnie, własność prywatna).
Lewe górne pole: Sklep kolonialny Lazarów (budynek przebudowany, istnieje współcześnie, własność prywatna).

Bereich oben rechts: Gasthaus von Kaduk (heute stark umgebaut, in Privatbesitz).
Bereich unten rechts: Kapelle in der Hauptstraße (existiert weiterhin).
Bereich unten links: Schule (das Gebäude existiert bis heute, in Privateigentum).
Bereich oben links: Colonialwarengeschäft der Familie Lazar (umgebaut, existiert weiterhin, in Privatbesitz).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych / Kopie aus privaten Sammlungen)

Długomiłowice

Langlieben/Krzanowitz

w 1928 r. obie miejscowości
połączono w jedną – Langlieben

1928 wurden beide Dörfer
zu einem – Langlieben
– zusammengeschlossen

Prawe górne pole: Gospoda Pauliny Gollasch (budynek nie istnieje).
Środkowe pole: Sklep Johanna Rumanka (obiekt przebudowany, ale istnieje).
Lewe dolne pole: Kościół parafialny pw. Marii Magdaleny z 1871 r.

Bereich oben rechts: Gasthaus von Paulina Gollasch
(das Gebäude ist nicht mehr vorhanden).

Mittlerer Bereich: Geschäft von Johann Rumanek
(das Gebäude ist umgebaut, existiert aber weiterhin).

Bereich unten links: Maria-Magdalena-Pfarrkirche von 1871.

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych / Kopie aus privaten Sammlungen)

Pocztówka przedstawia ujęcie kościoła parafialnego z dwoma budynkami – z lewej strony drogi budynek prywatny (nieistniejący), a z prawej dom handlowy Johanna Spaniola (również nieistniejący).

Die Postkarte zeigt eine Aufnahme der Pfarrkirche mit zwei Gebäuden
– links der Straße ein Privathaus (existiert nicht mehr)
und rechts das Kaufhaus von Johann Spaniol (existiert ebenfalls nicht mehr).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych / Kopie aus privaten Sammlungen)

Prawe górne pole: Widok na ul. Kościelną z kościołem i plebanią (obiekt istnieje).
Prawe dolne pole: Kaplica upamiętniająca poległych w I wojnie światowej
na miejscowym cmentarzu (istnieje).

Lewe dolne pole: Pałacyk (nieistniejący).

Lewe górne pole: Piekarnia i sklep kolonialny E. Schalli

(budynek choć przekształcony istnieje).

Bereich oben rechts: Blick auf die ul. Kościelna mit Kirche und Pfarrhaus (das Gebäude existiert).

Bereich unten rechts: Kapelle zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs auf dem örtlichen Friedhof (existiert).

Bereich unten links: Schloss (existiert nicht mehr).

Bereich oben links: Bäckerei und Kolonialwarengeschäft von E. Schalla (das Gebäude existiert, ist aber umgebaut).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych / Kopie aus privaten Sammlungen)

Prawe górne pole: Widok wlotu obecnej ul. Kościelnej z budynkiem szkoły (nieistniejący).

Prawe dolne pole: Budynek Fundacji św. Józefa – domu zakonnego z ochronką dla dzieci prowadzoną przez siostry zakonne (budynek przekształcony, ale istnieje – obecnie własność Caritasu).

Lewe dolne pole: Widok na ul. Kościelną z kościołem i plebanią (obiekt istnieje) i sklepem A. Romanka (dawny sklep Schalii, obiekt istnieje).

Lewe górne pole: Pałac (nieistniejący).

Bereich oben rechts: Blick auf die Einmündung zur heutigen ul. Kościelna mit dem Schulgebäude (existiert nicht mehr).

Bereich unten rechts: Gebäude der St.-Joseph-Stiftung – ein Ordenshaus mit einem von Nonnen geführten Waisenhaus (das Gebäude ist umgebaut, existiert aber weiterhin – derzeit im Besitz der Caritas).

Bereich unten links: Ansicht der ul. Kościelna mit Kirche und Pfarrhaus

(das Gebäude existiert) und dem Geschäft von A. Romanek (ehemaliges Geschäft von Schalla, das Gebäude existiert).

Bereich oben links: Schloss (existiert nicht mehr).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych / Kopie aus privaten Sammlungen)

Widok kościoła parafialnego.
Ansicht der Pfarrkirche.

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Ołtarz główny i prezbiterium kościoła parafialnego.
Hauptaltar und Presbyterium der Pfarrkirche.

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Prawe górne pole: Nieistniejący pałacyk.
Prawe dolne pole: Dworzec kolejowy (istnieje, własność gminy).
Lewe pole: Kościół parafialny z 1871 r.
Berech oben rechts: Nicht mehr existierendes Schloss.
Berech unten rechts: Bahnhof (existiert, in Gemeindebesitz).
Berech links: Pfarrkirche von 1871.

(Źródło/Quelle: www.fotopolska.pl)

Prawe górne pole: Widok obecnej ul. Głównej z kościołem i nieistniejącym budynkiem domu handlowego Johanna Spaniola.
Prawe dolne pole: Nieistniejący pałacyk.
Lewe dolne pole: Kaplica upamiętniająca poległych w I wojnie światowej na miejscowym cmentarzu (istnieje).
Lewe górne pole: Sklep Klemenza (istnieje, choć przebudowany).
Berech oben rechts: Blick auf die Hauptstraße (heutige DK45) mit Kirche und dem nicht mehr existierenden Kaufhaus von Johann Spaniol.
Berech unten rechts: Nicht mehr existierendes Schloss.
Berech unten links: Kapelle zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs auf dem örtlichen Friedhof (existiert).
Berech oben links: Geschäft von Klemenz (existiert, wenn auch umgebaut).

(Źródło/Quelle: www.polska-org.pl)

Prawe górne pole: Nieistniejący pałacyk oraz „rządcówka” (istniejąca do dziś).
 Lewe górne pole: Dawny budynek plebanii (nieistniejący w tej formie).
 Lewe dolne pole: Grota Lourdzka (istniejąca do dziś).

Bereich oben rechts: Nicht mehr existierendes Schloss und das „Verwaltergebäude” (existiert bis heute).
 Bereich unten links: Lourdesgrotte (bis heute vorhanden).
 Bereich oben links: Ehemaliges Pfarrhaus (in dieser Form nicht mehr vorhanden).

(Zródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych / Kopie aus privaten Sammlungen)

Nieistniejący pałacyk.
 Nicht mehr existierendes Schloss.

(Zródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych / Kopie aus privaten Sammlungen)

Gierałtowice

Gieraltowitz

w latach 1936-1945
Gerolsdorf

Prawe górne pole: Szkoła (jest do drugi budynek szkolny przy obecnej ul. Strażaków) – budynek istnieje, własność gminy.
Prawe dolne pole: Nowy kościół parafialny wybudowany w 1937 r. (konsekwrowany w 1940 r.)
Lewe dolne pole: Pałacyk rodu von Eickstedt (budynek nie istnieje, rozebrany po II wojnie światowej).
Lewe górne pole: Sklep i piekarnia C. Nega (budynek przebudowany, istnieje do dziś).

Bereich oben rechts: Schule (es ist das zweite Schulgebäude in der heutigen ul. Strażaków) – das Gebäude existiert, ist im Besitz der Gemeinde.
Bereich unten rechts: neue Pfarrkirche von 1937 (geweiht 1940).
Bereich unten links: Schloss der Familie von Eickstedt (das Gebäude existiert nicht mehr, es wurde nach dem 2. Weltkrieg abgerissen).
Bereich oben links: Warenhandlung und Bäckerei von C. Nega (das Gebäude ist umgebaut, existiert bis heute).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Prawe górne pole: Szkoła (jest do drugi budynek szkolny przy obecnej ul. Strażaków) – budynek istnieje, własność gminy, pełni funkcje społeczne.
Prawe dolne pole: Stary kościół drewniany (obecnie w Przewozie).
Lewe pole: Sklep Juranka (później Negi).

Bereich oben rechts: Schule (es ist das zweite Schulgebäude in der heutigen ul. Strażaków) – das Gebäude existiert, ist im Besitz der Gemeinde.
Bereich unten rechts: Alte Holzkirche (jetzt in Przewos).
Bereich links: Geschäft von Juranek (später Nega).

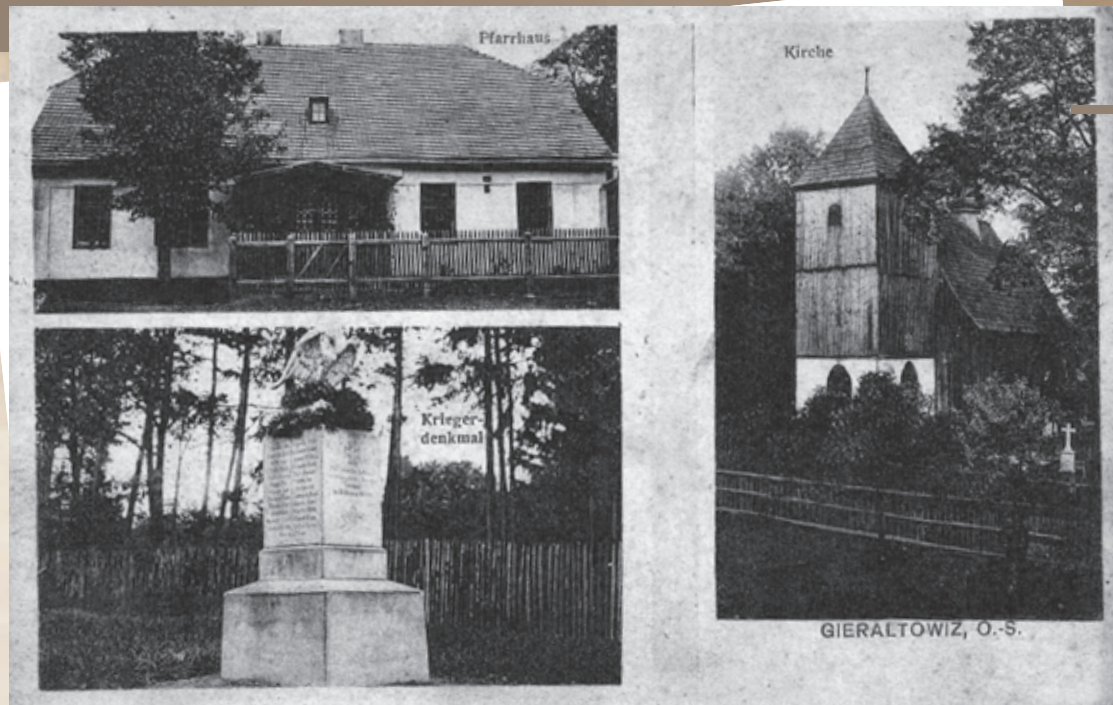
(Źródło/Quelle: www.fotopolska.pl)

Prawe górne pole: Pałacyk rodu von Eickstedt (budynek nie istnieje, rozebrany po II wojnie światowej).
Prawe dolne pole: Gospoda (budynek częściowo zburzony, a częściowo zaadoptowany do innych funkcji).
Lewe dolne pole: Stara szkoła (budynek istnieje, własność prywatna).
Lewe górne pole: Nowa szkoła (budynek istnieje, własność gminy).

Bereich oben rechts: Schloss der Familie von Eickstedt (das Gebäude existiert nicht, es wurde nach dem 2. Weltkrieg abgerissen).
Bereich unten rechts: Gasthof (das Gebäude wurde teilweise abgerissen und teilweise für andere Zwecke adaptiert).
Bereich unten links: Alte Schule (Gebäude existiert, in Privatbesitz).
Bereich oben links: Neue Schule (Gebäude existiert, in Gemeindebesitz).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Lewe dolne pole: Pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej (istnieje, choć bez orła w zwieńczeniu).
 Lewe górne pole: Plebania (budynek nieistniejący, zastąpiony obecnym).
 Prawe pole: Dawny kościół drewniany stojący w Gieraltowicach do 1936 r. (obecnie w Przewozie).

Bereich rechts: Ehemalige Holzkirche, die bis 1936 in Gieraltowitz stand (jetzt in Przewos).
 Bereich unten links: Denkmal zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs (existiert, jedoch ohne den Adler in der Bekrönung).
 Bereich oben links: Pfarrhaus (nicht mehr bestehendes Gebäude, ersetzt durch das jetzige).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Kamionka

w latach 1936-1945 Steinbirn

Prawe górne pole: Kapliczka wiejska (istnieje współcześnie).
 Prawe dolne pole: Widok obecnej ul. Młyńskiej.
 Lewo dolne pole: Szkoła (budynek istnieje do dziś, własność gminy).
 Lewo górne pole: Gospoda i sklep kolonialny Koptza (budynek lekko zmodyfikowany istnieje do dziś).
 Bereich oben rechts: Dorfkapelle (existiert bis heute).
 Bereich unten rechts: Blick auf die heutige ul. Młyńska.
 Bereich unten links: Schule (das Gebäude existiert, in Gemeindebesitz).
 Bereich oben links: Gasthaus und Kolonialwarengeschäft von Koptetz (das leicht umgebaute Gebäude existiert weiterhin).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Prawe górne pole: Gospoda Koptza (budynek lekko zmodyfikowany istnieje do dziś).
 Prawe dolne pole: Szkoła (budynek istnieje do dziś, własność gminy).
 Lewo dolne pole: Zabudowa ul. Młyńskiej z widokiem na kapliczkę wiejską.
 Lewo górne pole: Młyn wodny (istnieje, choć już nie działa).
 Bereich oben rechts: Gasthaus von Koptetz (das leicht umgebaute Gebäude existiert weiterhin).
 Bereich unten rechts: Schule (das Gebäude existiert weiterhin, in Gemeindebesitz).
 Bereich unten links: Gebäude an der aktuellen ul. Młyńska mit Blick auf die Dorfkapelle.
 Bereich oben links: Wassermühle (existiert, funktioniert aber nicht mehr).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Komorno

w latach 1936-1945 Altenwall

Zajazd Państwa Kleinów (budynek istnieje do dziś, własność prywatna).
Gasthof der Familie Klein (das Gebäude ist noch vorhanden, in Privatbesitz).

(Źródło/Quelle: www.fotopolska.pl)

Pałacyk
(istnieje, własność prywatna).
Schloss
(existiert, in Privatbesitz).

(Źródło/Quelle: www.fotopolska.pl)

Pałacyk
(istnieje, własność prywatna).
Schloss
(existiert, in Privatbesitz).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Pałacyk
(istnieje, własność prywatna).
Schloss
(existiert, in Privatbesitz).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Łęczce

Lenschütz

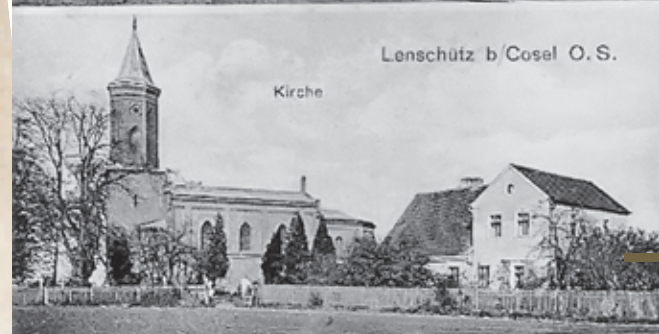
Plebania.
Pfarrhaus.

(Źródło/Quelle: www.polska-org.pl)

Kościół parafialny.
Pfarrkirche.

(Źródło/Quelle: www.dolny-slask.org.pl)

Pole górne: Piekarnia, sklep żelazny i kolonialny Kudelli (budynek istnieje, w rękach prywatnych).
Pole środkowe: Kościół parafialny i plebania (oba budynki istnieją do dziś).
Pole dolne: Szkoła (budynek przekształcony, ale pełni swą funkcję do dziś).
Bereich oben: Bäckerei, Eisenwaren- und Kolonialwarengeschäft von Karl Kudella (existiert).
Mittlerer Bereich: Pfarrkirche und Pfarrhaus (beide Gebäude existieren weiterhin).
Bereich unten: Schule (umgebautes Gebäude, erfüllt aber bis heute seine Funktion).

(Źródło/Quelle: www.dolny-slask.org.pl)

Prawe górne pole: Dworek (istnieje, własność prywatna).
Prawe dolne pole: Kościół parafialny
Lewe dolne pole: Szkoła (jeden z trzech budynków szkolnych, budynek istnieje i pełni swą funkcję).
Lewe górne pole: Sklep żelazny i kolonialny Georga Franka (budynek przebudowany, ale istnieje).
Bereich oben rechts: Schloss (existiert, in Privatbesitz).
Bereich unten rechts: Pfarrkirche (existiert).
Bereich unten links: Schule (eines der drei Schulgebäude, existiert).
Bereich oben links: Eisenwaren- und Kolonialwarengeschäft von Georg Frank (existiert).

(Źródło/Quelle: www.dolny-slask.org.pl)

Pole górne: Piekarnia, sklep żelazny i kolonialny Kudelli (budynek istnieje, w rękach prywatnych).
Pole środkowe: Kościół parafialny i plebania (oba budynki istnieją do dziś).
Pole dolne: Szkoła (budynek przekształcony, ale pełni swą funkcję do dziś).
Bereich oben: Bäckerei, Eisenwaren- und Kolonialwarengeschäft von Karl Kudella (existiert).
Mittlerer Bereich: Pfarrkirche und Pfarrhaus (beide Gebäude existieren weiterhin).
Bereich unten: Schule (umgebautes Gebäude, erfüllt aber bis heute seine Funktion).

(Źródło/Quelle: www.polska-org.pl)

Mechnica

Mechnitz

Prawe pole: Kościół parafialny.

Lewe dolne pole: Zajazd Elstera (budynek istnieje).

Lewe górne pole: Sklep Gabora (budynek istnieje).

Bereich rechts: Pfarrkirche.

Bereich unten links: Gasthof von Elster (das Gebäude existiert).

Bereich oben links: Geschäft von Gabor (das Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle: www.dolny-slask.org.pl)

Prawe górne pole: Kościół parafialny z końca XVIII wieku.

Górne środkowe pole: Pomnik pamięci poległych w I wojnie światowej (nieistniejący).

Górne lewe pole: Szkoła (budynek rozbudowany i przekształcony, ale istnieje).

Prawe dolne pole: Klasa rocznik 1939.

Lewe dolne pole: Sklep i restauracja Josefa Rudola (wcześniej Gabora).

Bereich oben rechts: Pfarrkirche aus dem Ende des 18. Jahrhunderts.

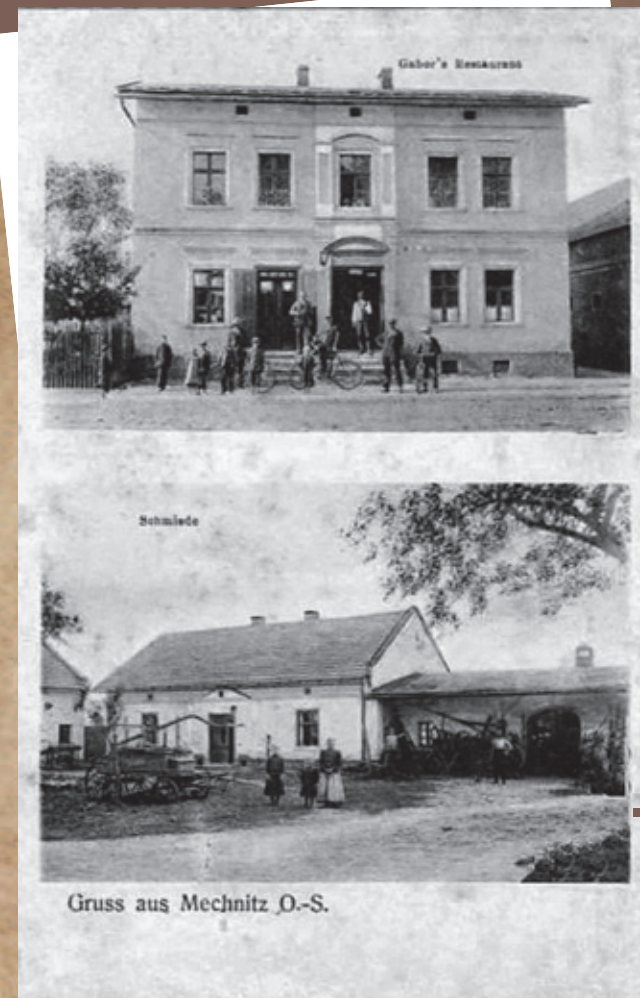
Mittlerer Bereich oben: Denkmal zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs (existiert nicht mehr).

Bereich unten rechts: Klasse Jahrgang 1939.

Bereich unten links: Geschäft und Restaurant von Josef Rudol (ehemals von Gabor).

Bereich oben links: Schule (das Gebäude wurde erweitert und umgebaut, ist aber vorhanden).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopia aus privaten Sammlungen)

Prawe pole: Zajazd Elstera (budynek istnieje).

Środkowe pole: Sklep Gabora (budynek istnieje).

Lewe pole: kościół parafialny z fragmentem ulicy.

Bereich rechts: Gasthof von Elster (das Gebäude existiert).

Mittlerer Bereich: Geschäft von Gabor (das Gebäude existiert).

Bereich links: Pfarrkirche mit einem Abschnitt der Straße.

(Źródło/Quelle: www.polska-org.pl)

Górne pole: Restauracja Gabora (budynek istnieje).

Dolne pole: Kuźnia Komandra (budynek istnieje).

Bereich oben: Restaurant von Gabor (das Gebäude existiert).

Bereich unten: Schmiede von Komander (das Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopia aus privaten Sammlungen)

Mechnitz, Kr. Cosel, O.-S.

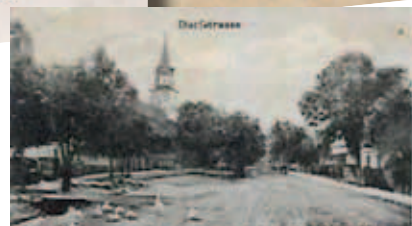

Prawe pole: Plebania (budynek nie istnieje).
Lewe pole: Kościół parafialny.
Bereich rechts: Altes Pfarrhaus (das Gebäude existiert nicht mehr).
Bereich links: Pfarrkirche.

(Zródło/Quelle: www.dolny-slask.org.pl)

Prawe górne pole: Młyn (istnieje, choć mocno przekształcony).
Prawe dolne pole: Kuźnia Komandra (budynek istnieje).
Lewe dolne pole: Restauracja Gabora (budynek istnieje).
Lewe górne pole: Widok obecnej ul. Młyńskiej z kościołem w tle.
Bereich oben rechts: Mühle (existiert, obwohl stark umgebaut).
Bereich unten rechts: Schmiede von Komander (das Gebäude existiert).
Bereich unten links: Restaurant von Gabor (das Gebäude existiert).
Bereich oben links: Blick auf die aktuelle ul. Młyńska mit der Kirche im Hintergrund.

(Zródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Gruss aus Mechnitz O.-S.

Gruß aus Mechnitz, O.-S.

maria - Administrator dolny-slask.org.pl

Prawe górne pole:
Kościół parafialny.
Prawe dolne pole: Szkoła (obecny dom parafialny).
Lewe dolne pole:
Pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej (nieistniejący).
Lewe górne pole:
Sklep Juliusa Kapulli (budynek przekształcony, ale istnieje).

Bereich oben rechts:
Pfarrkirche.
Bereich unten rechts:
Schule (heutiges Katechetisches Haus).
Bereich unten links:
Denkmal zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs (existiert nicht).
Bereich oben links:
Geschäft von Julius Kapulla (das leicht umgebaute Gebäude existiert weiterhin).

(Zródło/Quelle: www.dolny-slask.org.pl)

Górne pole: Kościół parafialny.
 Środkowe pole: Zajazd Elstera.
 Dolne pole: Sklep i gospoda Heinricha Bartonia (budynek istnieje).

Bereich oben: Pfarrkirche.
 Mittlerer Bereich: Gasthof von Elster (das Gebäude existiert).
 Bereich unten: Geschäft und Gasthaus von Heinrich Barton (das Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle: www.dolny-slask.org.pl)

Widok Mechnicy z dominującym budynkiem sklepu pana Rudel, w którym była też piekarnia Gabora i urząd pocztowy (budynek istnieje).
 Blick auf Mechnica mit dem dominierenden Gebäude des Geschäfts von Herrn Rudel mit Gabors Bäckerei und Postamt (das Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle: www.fotopolska.pl)

Kościół parafialny.
 Pfarrkirche.
 (Źródło/Quelle: www.polska-org.pl)

Naczysławki

Klein Nimsdorf

Prawe górne pole: Szkoła (budynek nie istnieje, w jego części obecnie znajduje się świetlica sołecka).
Prawe dolne pole: Widok dzisiejszej ul. Głównej
Lewe górne pole: Pałacyk (nie istnieje).
Lewe dolne pole: Sklep B. Walter (budynek lekko zmodyfikowany istnieje do dziś).

Bereich oben rechts: Schule (das Gebäude existiert nicht mehr, in einem Teil davon befindet sich heute der Dorfgemeinschaftsraum).
Bereich unten rechts: Blick auf die heutige ul. Główna.
Bereich unten links: Schloss (existiert nicht).
Bereich oben links: Geschäft von B. Walter (das leicht modifizierte Gebäude ist noch vorhanden).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Poborszów

Poborschau

w latach 1936-1945
Eichhagen

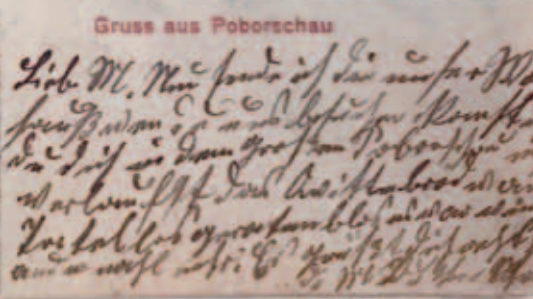
Prawe pole: Pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej i walkach w 1921 r.
Lewe dolne pole: Szkoła (budynek istnieje do dziś).
Lewe górne pole: Sklep Ludwiga Chylli (budynek istnieje).
Bereich rechts: Denkmal zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs und der Kämpfe von 1921.
Bereich unten links: Schule (das Gebäude existiert).
Bereich oben links: Geschäft von Ludwig Chylla (das Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle: www.fotopolska.pl)

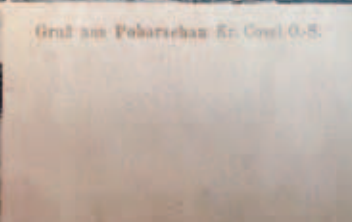
Prawe górne pole: Pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej i walkach w 1921 r. (istnieje).
Prawe dolne pole: Widok centrum wsi, z kapliczką, transformatorem i stawem (nie istniejącym).
Lewe dolne pole: Śluza Januszkowice.
Lewe górne pole: Sklep K. Makoscha (budynek istnieje).
Bereich oben rechts: Denkmal zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs und der Kämpfe von 1921 (existiert).
Bereich unten rechts: Blick auf das Dorfzentrum mit Kapelle, Transformator und Teich (nicht mehr vorhanden).
Bereich unten links: Schleuse Januszkowice.
Bereich oben links: Geschäft von K. Makosch (das Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle: www.fotopolska.pl)

Prawe pole: szkoła (istnieje)
 Lewe górne pole: Piekarnia i sklep Koletzki (budynek istnieje).
 Lewe dolne pole: Gospoda Latacza (budynek istnieje) i Kapliczka wiejska.
 Bereich rechts: Schule (das Gebäude existiert).
 Bereich unten links: Gasthaus von Lattaz (das Gebäude existiert) und Dorfkapelle (das Gebäude existiert).
 Bereich oben links: Bäckerei und Geschäft von Koletzko (das Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle: www.polska-org.pl)

Prawe górne pole: Szkoła (budynek istnieje i pełni swoją funkcję).
 Lewe pole dolne: widok dzisiejszej ul. Krapkowickiej.
 Lewo pole górne: posiadłość Koptza (nie istnieje).

Bereich rechts: Schule (das Gebäude existiert).
 Bereich unten links: Dorfstraße (heutige ul. Krapkowicka).
 Bereich oben links: Besetzung von Kopietz (nicht mehr vorhanden).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Górne pole: widok dzisiejszej ul. Krapkowickiej.
 Prawe dolne pole: pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej (istnieje).
 Lewo dolne pole: sklep Ludwiga Chylli (budynek istnieje).

Bereich oben: Dorfstraße (heutige ul. Krapkowicka).
 Bereich unten rechts: Denkmal zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs und der Kämpfe von 1921 (existiert).
 Bereich unten links: Geschäft von Ludwig Chylla (das Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle: www.polska-org.pl)

Pociękarb

Potzenkarb

w latach 1936-1945
Rodemark

Prawe górne pole:
Szkoła (budynek istnieje i pełni swoją funkcję).
Prawe dolne pole:
Pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej (istnieje).
Lewe dolne pole:
Kaplica wiejska (istnieje).
Lewe górne pole:
Sklep Ludwiga Chylli (budynek istnieje).
Berech oben rechts:
Schule (das Gebäude existiert).
Berech unten rechts:
Denkmal zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs und der Kämpfe von 1921 (existiert).
Berech unten links:
Dorfkapelle (das Gebäude existiert).
Berech oben links:
Geschäft von Ludwig Chylla (das Gebäude existiert).

(Zródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopia aus privaten Sammlungen)

Pole górne: Widok ogólny na Pociękarb od strony Radziejowa.
Prawe pole dolne: Szkoła (budynek istnieje, lekko przebudowany).
Środkowe pole dolne: Zajazd Eichendorffa (budynek istnieje, przekształcony).
Lewe pole dolne: Leśniczówka (budynek istnieje, przekształcony).

Bereich oben:
Gesamtansicht von Potzenkarb.
Bereich unten rechts: Schule (obwohl umgebaut, existieren sie weiterhin).
Mittlerer Bereich unten:
Eichendorff's Gasthaus (obwohl umgebaut, existieren sie weiterhin).
Bereich unten links: Forsthaus (obwohl umgebaut, existieren sie weiterhin).

(Zródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopia aus privaten Sammlungen)

Pokrzywnica

Nesselwitz

Prawe górne pole: Kościół parafialny pw. św. Sebastiana, wybudowany w latach 1910-1911.
Prawe dolne pole: Widok ogólny miejscowości od strony południowej.
Lewe dolne pole: Widok centrum miejscowości z budynkiem sali wiejskiej i gospody ze sklepem Emila Sajonza (choć przekształcone, obiekty istnieją do dziś).
Lewe górne pole: Budynek nowej szkoły wybudowany w latach 30. XX wieku (istnieje do dziś, choć przebudowany i pełni swą funkcję).

Bereich oben rechts: St.-Sebastian-Pfarrkirche, erbaut zwischen 1910 und 1911.
Bereich unten rechts: allgemeiner Blick auf den Ort von Süden.
Bereich unten links: Blick auf das Ortszentrum, mit der Dorfhalle und dem Gasthaus mit dem Geschäft von Emil Sajonz (obwohl umgebaut, existieren sie weiterhin).
Bereich oben links: Gebäude der neuen Schule von 1936 (existiert bis heute, wenn auch umgebaut, und erfüllt weiterhin seine Funktion).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/
Kopie aus privaten Sammlungen)

Prawe górne pole: Gospoda Moschka (budynek istnieje).
Prawe dolne pole: Budynek starej szkoły (istnieje do dziś, własność prywatna).
Lewe dolne pole: Kościół parafialny pw. św. Sebastiana z plebanią.
Lewe górne pole: Masarnia i sklep Franza Wyziska (budynek istnieje).
Bereich oben rechts: Gasthaus von Moschek (das Gebäude existiert).
Bereich unten rechts: Altes Schulgebäude (existiert, in Privatbesitz).
Bereich unten links: St.-Sebastian-Pfarrkirche mit dem Pfarrhaus (das Gebäude existiert).
Bereich oben links: Metzgerei und Geschäft von Franz Wyzisk (das Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle: www.polska-org.pl)

Górne pole: Sklep i piekarnia Kudelli (budynek istnieje i nadal pełni swą dawną funkcję).
Dolne pole: Budynek starej szkoły (istnieje do dziś, własność prywatna).
Bereich oben: Geschäft und Bäckerei von Kudella (das Gebäude existiert und erfüllt seine frühere Funktion).
Bereich unten: Gebäude der alten Schule (existiert, in Privatbesitz).

(Źródło/Quelle: www.polska-org.pl)

Prawe górne pole: Gospoda ze sklepem Emila Sajonza (choć przekształcone, obiekty istnieją do dziś).

Prawe dolne pole: Budynek stacji kolejowej (nie istnieje, choć przystanek kolejowy jest tam nadal).

Lewe dolne pole: Budynek nowej szkoły z 1936 r.

(istnieje do dziś, choć przebudowany, i pełni swą funkcję).

Lewe górne pole: Kościół parafialny pw. św. Sebastiana z fragmentem murów i bramą.

Bereich oben rechts: Gasthaus mit dem Geschäft von Emil Sajonz (obwohl umgebaut, existieren sie weiterhin).

Bereich unten links: Bahnhofsgebäude

(nicht mehr vorhanden, obwohl die Haltestelle noch existiert).

Bereich unten links: Gebäude der neuen Schule von 1936 (existiert bis heute, wenn auch umgebaut, und erfüllt weiterhin seine Funktion).

Bereich oben links: St.-Sebastian-Pfarrkirche mit einem Fragment der Mauern und dem Tor.

(Źródło/Quelle: www.polska-org.pl)

Prawe górne pole: Kościół parafialny pw. św. Sebastiana.

Prawe dolne pole: Widok ogólny miejscowości od strony południowej.

Lewe dolne pole: Widok centrum miejscowości, z budynkiem sali wiejskiej i gospody ze sklepem Emila Sajonza (choć obiekt jest mocno przekształcony, istnieje do dziś).

Lewe górne pole: Gospody ze sklepem Emila Sajonza (choć przekształcone, obiekty istnieją do dziś).

Bereich oben rechts: St.-Sebastian-Pfarrkirche.

Bereich unten rechts: Allgemeine Ansicht des Ortes von Süden.

Bereich unten links: Blick auf das Ortszentrum, mit der Dorfhalle und dem Gasthaus mit dem Geschäft von Emil Sajonz

(obwohl stark umgebaut, existiert das Gebäude weiterhin).

Bereich oben links: Gasthäuser mit dem Geschäft von Emil Sajonz

(obwohl umgebaut, existieren sie weiterhin).

(Źródło/Quelle: www.fotopolska.pl)

Budynki starej i nowej szkoły (oba obiekty istnieją do dziś, choć funkcję szkolną pełni tylko budynek nowej szkoły).

Gebäude der alten und neuen Schule (beide Gebäude existieren, obwohl nur das neue Schulgebäude weiterhin als Schule dient).

(Źródło/Quelle: www.fotopolska.pl)

Malarski widok Pokrzywnicy z sylwetką kościoła parafialnego pw. św. Sebastiana, autorstwa Georga Rasek z 1916 r.

Gemalte Ansicht von Nesselwitz mit der Silhouette der St.-Sebastian-Pfarrkirche, Autor: Georg Rasek, 1916.

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Prawe górne pole: Kościół parafialny pw. św. Sebastiana.

Prawe dolne pole: Widok centrum miejscowości, z budynkiem sali wiejskiej i gospody ze sklepem Emila Sajonza (choć przekształcone, obiekty istnieją do dziś).

Lewe dolne pole: Budynek nowej szkoły (z 1936 r. – istnieje do dziś i pełni swą funkcję).

Lewe górne pole: Sklep i piekarnia Kudelli (budynek istnieje do dziś).

Bereich oben rechts: St.-Sebastian-Pfarrkirche.

Bereich unten rechts: Blick auf das Ortszentrum, mit der Dorfhalle und Gasthaus mit dem Geschäft von Emil Sajonz (obwohl umgebaut, existieren sie weiterhin).

Bereich unten links: Gebäude der neuen Schule

(von 1936, existiert bis heute, wenn auch umgebaut, und erfüllt weiterhin seine Funktion).

Bereich oben links: Geschäft und Bäckerei von Kudella (das Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle: www.polska-org.pl)

Reńska Wieś

Reinschdorf

Prawe górne pole: Kościół pw. św. Urbana (wybudowany w latach 1924-26, jako „kościół tymczasowy” z materiałów rozbiórkowych baraków koszarowych z kozielskiej wyspy). Obok widać stolarnię Sarnesa (budynek wykorzystywany obecnie przez DFK, bibliotekę i szkołę), a na dalszym planie fragment plebanii.

Prawe dolne pole: Dworzec kolejowy (zachowany do dziś) przy linii kolejowej Koźle–Polska Cerekiew, uruchomionej w 1898 r.

Lewe dolne pole: Ujęcie na wlot na ul. Reński Koniec /Bauernweg, z Kaplicą Gospodarzy/Bauernkapelle na pierwszym planie.

Lewe górne pole: Pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej u wlotu na ul. Fabryczną/Fabrikweg. Obok pomnika widać dwa posadzone wówczas dęby (do dziś dotrwał tylko jeden).

Pomnik został rozebrany i wywieziony w nieznanie miejsce, z polecenia władz partyjnych, w latach 70. XX w.

Na dalszym planie widzimy dworek oraz budynek browaru.

Bereich oben rechts: St.-Urban-Pfarrkirche (1924-26 errichtet als „provisorische Kirche“). Daneben sieht man die Schreinerei von Sarnes (das Gebäude wird heute vom DFK, der Bibliothek und der Schule genutzt) und im Hintergrund ein Fragment des Pfarrhauses.

Bereich unten rechts: Bahnhof (bis heute erhalten)

Bereich unten links: Aufnahme der Einmündung zum Bauernweg, mit der Bauernkapelle im Vordergrund.

Bereich oben links: Denkmal zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs an der Einmündung zum Fabrikweg / ul. Fabryczna (existiert nicht mehr).

Im Hintergrund sind das Herrenhaus und das Brauereigebäude zu sehen (das Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle: www.fotopolska.pl)

Prawe górne pole: Zajazd rodziny Wünsche (obecnie na parterze znajduje się zakład rehabilitacyjny, a na piętrach prywatne mieszkania).

Lewe dolne pole: Dworzec kolejowy (zachowany do dziś) przy linii kolejowej Koźle–Polska Cerekiew uruchomionej w 1898 r.

Lewe górne pole: Dworek rodziny Wünsche, właścicieli miejscowego majątku i browaru od 1824 r. W latach międzywojennych zwany „wdowim dworem”, gdyż mieszkała w nim Alice Wünsche, wdowa po Hasso Wünsche (ich syn Norbert zamieszkał w dworku w Łęczach). Budynek istnieje.

Bereich oben rechts: Gasthof der Familie Wünsche (derzeit befindet sich im Erdgeschoss eine Reha-Einrichtung und in den restlichen Etagen private Wohnungen).

Bereich unten links: Bahnhof (das Gebäude existiert).

Bereich oben links: Gutshaus der Familie Wünsche, die seit 1824 die Eigentümerin des örtlichen Landguts und der Brauerei ist (das Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle: www.polska-org.pl & Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Prawe pole: Ołtarz kościoła pw. św. Urbana.
Lewe pole: Budowa kościoła pw. św. Urbana w latach 1924-26, jako „kościoła tymczasowego” z materiałów rozbiórkowych baraków koszarowych z kozielskiej wyspy.

Bereich rechts: Altar der St.-Urban-Kirche.
Bereich links: Bau der St.-Urban-Kirche in den Jahren 1924 bis 1926 als „provisorische Kirche“ aus dem Abbruchmaterial der Kasernenbaracken auf der Insel in Koźle.

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Górne pole: Widok z wysokości ul. Polnej – widzimy: plebanię (istnieje), kościół (dziś jest współczesny), sklep Fandrycha (budynek obok kościoła, istnieje) oraz nową szkołę (również istnieje).

Prawe dolne pole: Pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej u wlotu na ul. Fabryczną/Fabrikweg (nie istnieje).

Lewe dolne pole: Sklep Gerharda Czaj (dziś mieści się tu placówka pocztowa, fryzjer i mieszkania).

Bereich oben: Blick von der heutigen ul. Polna – wir sehen: das Pfarrhaus, die Kirche, das Geschäft von Fandrych (Gebäude neben der Kirche) und die neue Schule.

Bereich oben rechts: Denkmal zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs an der Einmündung zum Fabrikweg.

Bereich unten links: Geschäft von Gerhard Czaja (heute beherbergt es eine Post, einen Friseur und Wohnungen).

(Źródło/Quelle: www.polska-org.pl)

Prawe górne pole: „Dom młodzieży”/ Jugendheim, czyli miejsce spotkań młodzieży i prowadzenia działalności katechetycznej (dziś mieści się tutaj Klub Seniora).

Prawe dolne pole: Stajenka bożonarodzeniowa.

Lewe dolne pole: Ołtarz główny kościoła.

Lewe górne pole: Plebania (istnieje).

Bereich oben rechts: Jugendheim (heute befindet sich hier ein Seniorenklub).

Bereich unten rechts: Weihnachtskrippe.

Bereich unten links: Hauptaltar der Kirche.

Bereich oben links: Pfarrhaus (das Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Prawe dolne pole: Pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej u wlotu na ul. Fabryczną/Fabrikweg.

Lewe dolne pole: Wnętrze sali gospody Jenderka (budynek istnieje).

Górne pole: Budynek gospody Ernsta Jenderka, wcześniej Konstantego Janika (budynek istnieje do dziś, w części pełniąc funkcje mieszkalne, a w części sklepowe).

Bereich oben rechts: Denkmal zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs an der Einmündung zum Fabrikweg.

Bereich unten links: Innenraum des Gasthauses von Jenderek (das Gebäude existiert).

Bereich oben: Gebäude des Gasthauses von Ernst Jenderek, früher von Konstantin Janik (das Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Członkowie klubu sportowego SSV 1911 Reinschdorf na tle budynku masarni przy ul. Kozielskiej.
Mitglieder des Sportvereins SSV 1911 Reinschdorf vor dem Hintergrund der Metzgerei an der Coseler Str.
(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Strażacy ochotnicy na tle budynku remizy (dziś to sklep p. Dziadzi).
Freiwillige Feuerwehrleute vor dem Wachegebäude
(heute ist es ein Geschäft).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Primiz ojca Franza Wawro OFM w 1927 r.
– zdjęcie wykonane na dzisiejszym placu szkolnym
(widzimy fragment muru „starej szkoły”,
zaplecze stolarni Sarnesa, a w tle wieżę „starego kościoła”).
Primiz von Pater Franz Wawro OFM – ein Foto,
das auf dem heutigen Schulplatz aufgenommen wurde
(wir sehen einen Teil der Mauer der „alten Schule”,
den hinteren Teil der Schreinerei von Sarnes
und im Hintergrund den Turm der „alten Kirche”).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Kartka wysłana przez Theę Wünsche
– lewe pole przedstawia sklep Czaj, środkowe dworzec kolejowy,
a prawe pole widok na ul. Fabryczną/Fabrikweg i cukrownię (Zuckerfabrik).
Von Thea Wünsche geschickte Postkarte – der linke Bereich zeigt das Geschäft
von Gerhard Czaja, der mittlere den Bahnhof und der rechte Bereich
den Blick auf den Fabrikweg und die Zuckerfabrik.

(Źródło/Quelle: Herder Institut)

(Źródło/Quelle: Harder Insitut)

Prawe górne pole: Dworzec kolejowy (zachowany do dziś)
przy linii kolejowej Koźle–Polska Cerekiew uruchomionej w 1898 r.
Prawe dolne pole: Pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej
u wlotu na ul. Fabryczną/Fabrikweg. Pomnik został rozebrany
i wywieziony w nieznane miejsce, z polecenia władz partyjnych, w latach 70. XX w.
Na dalszym planie widzimy dworek oraz budynek browaru.
Lewe dolne pole: Kościół pw. św. Urbana (wybudowany w latach 1924-26,
jako „kościół tymczasowy” z materiałów rozbiórkowych baraków koszarowych z kozielskiej wyspy).
Obok widać stolarnię Sarnesa (budynek wykorzystywany obecnie przez DFK, bibliotekę i szkołę).
Lewe górne pole: Widok fragmentu ul. Raciborskiej/Ratiborerweg,
z budynkiem Ignatza Fandricha na pierwszym planie (mieścił się tam urząd pocztowy,
sklep i zakład krawiecki, po II wojnie światowej Urząd Gminy
– budynek dziś jest własnością prywatną), a na dalszych planach: kościół, stolarnia i „stara szkoła”.

Bereich oben rechts: Bahnhof (bis heute erhalten)
Bereich oben rechts: Denkmal zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs
an der Einmündung zum Fabrikweg (existiert nicht mehr).
Bereich unten links: St.-Urban-Pfarrkirche (1924-26 errichtet als „provisorische Kirche“).
Daneben sieht man die Schreinerei von Sarnes (das Gebäude wird heute vom DFK,
der Bibliothek und der Schule genutzt).
Bereich oben links: Ansicht eines Fragments des Ratiborerwegs, mit dem Gebäude von Ignatz
Fandrich im Vordergrund (es beherbergte ein Postamt, ein Geschäft und eine Schneiderei,
nach dem Zweiten Weltkrieg das Gemeindeamt – heute ist das Gebäude in Privatbesitz)
und im Hintergrund: Kirche, Schreinerei und „alte Schule”.

Zdjęcie chłopca przy „kapliczce bawarskiej” / Bayernkapelle,
wybudowanej tuż obok linii kolejowej w miejscu pochówku
poległych bawarskich żołnierzy wojsk napoleońskich
w czasie oblężenia Twierdzy Koźle w 1807 r.
Foto eines Jungen an der Bayernkapelle.

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Prawe górne pole: Dworzec kolejowy (zachowany do dziś).
Prawe dolne pole: Pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej u wlotu na ul. Fabryczną.
Lewe dolne pole: Kościół pw. św. Urbana.
Lewe górne pole: Widok fragmentu ul. Raciborskiej/Ratiborerweg
z budynkiem Ignatza Fandricha, a na dalszych planach: kościół, stolarnia i „stara szkoła”.
Bereich oben rechts: Bahnhof (bis heute erhalten).
Bereich oben rechts: Denkmal zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs
an der Einmündung zum Fabrikweg (existiert nicht mehr).
Bereich unten links: St.-Urban-Pfarrkirche (1924-26 errichtet als „provisorische Kirche“).
Bereich oben links: Ansicht eines Fragments des Ratiborerwegs, mit dem Gebäude von Ignatz
Fandrich im Vordergrund und im Hintergrund: Kirche, Schreinerei und „alte Schule”.

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Cukrownia w Reńskiej Wsi
/Zuckerfabrik
(budynek nie istnieje).
Zuckerfabrik in Reinschdorf
(existiert nicht mehr).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów
prywatnych/ Kopie aus privaten
Sammlungen)

Procesja do „kapliczki
bawarskiej”
/Bayernkapelle,
wybudowanej tuż
obok linii kolejowej,
w miejscu pochówku
poległych bawarskich
żołnierzy wojsk
napoleońskich
w czasie oblężenia
Twierdzy Koźle
w 1807 r.

Prozession zur
Bayernkapelle
die direkt neben
der Bahnlinie
erbaut wurde,
am Beisetzungsort
der gefallenen
bayerischen Soldaten
der napoleonischen
Truppen während
der Belagerung
der Festung Cosel
im Jahr 1807 (das
Gebäude existiert).

(Źródło/Quelle:
Kopia ze zbiorów
prywatnych/ Kopie aus
privaten Sammlungen)

Większyce Wiegsschütz

w latach 1936-1945
Neumannshöh

Prawe górne pole: Zajazd
Vinzenta Preißnera
w miejscu dawnego zajazdu Soiki
i dzisiejszej Restauracji Ada.
Prawe dolne pole:
Budynek „starej szkoły”,
który później pełnił funkcję
przedszkola, przy ul. Kozielskiej.
Lewe dolne pole: Widok ul. Opolskiej
z kaplicą pw. św. Urbana.
Lewe górne pole: Widok ul. Opolskiej
ze sklepem Ketzlera
(budynek istnieje do dziś,
własność prywatna).

Bereich oben rechts: Gasthof von
Vinzent Preißner am Standort des
ehemaligen Gasthauses von Soika
und des heutigen Restaurants „Ada”.
Bereich unten rechts: Gebäude
der „alten Schule”, das später
als Kindergarten diente,
an der Coseler Str.
(das Gebäude existiert).
Bereich unten links:
Blick auf die Oppelner Str. mit der
St.-Urban-Kapelle.
Bereich oben links: Blick auf die
Oppelner Str. mit dem Geschäft
von Ketzler (das Gebäude existiert
bis heute, in Privateigentum).

(Źródło/Quelle: www.dolny-slask.org.pl)

Prawe górne pole: Kaplica pw. św. Urbana przy ul. Opolskiej powstała w 1929 r. (istnieje do dziś).
Prawe dolne pole: Pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej (w lekko zmienionej formie istnieje do dziś).
Lewe dolne pole: Pałac.
Lewe górne pole: Sklep Moslera i masarnia Gabora (budynek istnieje do dziś).

Bereich oben rechts: St.-Urban-Kapelle an der Oppelner Str., erbaut im Jahr 1929 (existiert bis heute).
Bereich unten rechts: Denkmal zum Gedenken an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs
(in leicht veränderter Form existiert es bis heute).
Bereich unten links: Schloss.
Bereich oben links: Geschäft von Mosler und Metzgerei von Gabor (das Gebäude existiert bis heute).

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Lewe górne pole: Widok ul. Opolskiej ze sklepem Ketzlera (budynek istnieje do dziś, własność prywatna).

Bereich oben links: Blick auf die Oppelner Str. mit dem Geschäft von Ketzler (das Gebäude existiert bis heute, in Privateigentum).

W. H. H.

Heute haben wir das erste Mal die großen
Hände haben wir uns für den ersten
Tag unsere letzten Wundschmerzen. Wir
kommen auf das Land zu gehen. Goffen
hat ein wenig. Die neuen sind auch
die ersten und endlich ist der Auf. W. H.

H. Friedrichs. Wiesbaden

(Źródło/Quelle: www.fotopolska.pl)

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych/ Kopie aus privaten Sammlungen)

(Źródło/Quelle: Kopia ze zbiorów prywatnych
/ Kopie aus privaten Sammlungen)

Pałac.
Schloss.

(Źródło/Quelle: Narodowe Archiwum Cyfrowe)

Serdeczne podziękowania dla wszystkich, którzy przyczynili się do powstania tej publikacji, czy to poprzez udostępnienie materiałów, czy to poprzez konsultacje dotyczące obiektów przedstawionych na kartkach. Szczególne słowa podziękowania kieruję do pani Barbary Wołowskiej, pana Edwarda Haducha, pana Piotra Friedli, pana Andrzeja Kerna i pana Waltra Siodlaczka za udostępnienie wielu ciekawych materiałów. Z pewnością publikacja ta nie zawiera wszystkich pocztówek, które się ukazały na terenie miejscowości wchodzących dziś w skład Gminy Reńska Wieś. Z dwóch sołectw – Bytkowa i Radziejowa, nie znaleziono żadnej pocztówki, czy zdjęcia przedstawiającego ciekawe obiekty na ich terenie (szkoła, gospoda, kapliczka, etc.). Wiele więc pracy jeszcze przed nami. Liczę, że może po ukazaniu się tej publikacji znajdą się jeszcze jakieś ciekawe materiały, które będą mogły posłużyć do kolejnych wydań. W razie zauważenia jakiś nieścisłości w opisach, będę wdzięczny za zwrócenie uwagi czy korektę.

ISBN 978-83-960299-2-8

